

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

ESKİŞEHİR ŞUBESİ BÜLTENİ

Yıl: 19 Sayı: 109 EYLÜL-EKİM 2011

<http://eskisehir.mmo.org.tr>

**MİMAR, MÜHENDİS ve
ŞEHİR PLANCILARI;
"İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN,
EŞİT-ÖZGÜR-DEMOKRATİK BİR
TÜRKİYE" İSTEDİLER.**

**ESOGÜ Endüstri ve Makina
Mühendisliği Bölümlerinde
"Bölüme Hoşgeldin Buluşması"
Gerçekleştirildi.**

www.eskisehir.mmo.org.tr

ODAMIZ BİR TUŞ UZAKTA...

Üyelik aidatı borcu
2 yıldan az olan üyelerimiz...

...@mmo.org.tr

adresini Şubemize başvurarak
ücretsiz alabilirler.

*52 yıllık mühendis ve makina
22 yıllık endüstri mühendisliği
16 yıllık tesisat mühendisliği...*

...Dergilerimizin tümüne WEB sitemizden ulaşabilirsiniz.

Numarayı çevirin,
ardından il plaka kodunu tuşlayın,
en yakın Makine Mühendisleri Odası
karşınızda olacaktır.

İçindekiler

SUNUŞ.....	2
ODADAN HABERLER.....	3
ŞUBEDEN HABERLER.....	8
ZİYARETLER.....	18
KOMİSYONLARDAN.....	19
SEMİNER-EĞİTİM ve KONFERANSLAR.....	20
TMMOB BASIN AÇIKLAMALARI.....	30
TMMOB İKK BASIN AÇIKLAMASI.....	36
MMO BASIN AÇIKLAMALARI.....	37
ŞUBEMİZ BASIN AÇIKLAMASI.....	42
ÖYKÜ BİR DEMİRYOLU NEFERİ: BEHİÇ ERKİN - I. BÖLÜM....	43
BİZDEN BİRİ AYSUN ALPER.....	45
SANAT BU ŞİİRLER DE ŞİİRMİŞ HA! - RAHMİ EMEÇ.....	46
BİZİM KÖŞE.....	47
SÖZÜN ÖZÜ HİKMET CERRAH.....	48

DAVALARA

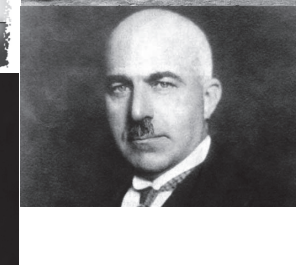

YARGI REFORMU

BÜTÜN YURTTA SIKIYÖNETİM
ILAN EDİLDİ

Ordu yönetime el koydu

Hükümet ve Parlamento feshedildi, Siyasal partilerin faaliyetleri durduruldu. Parlamento terörün dokunulmazlığına kadar. Saat 05.00'ten itibaren sokağa çıkma yasağı başladı.

TMMOB
Makina Mühendisleri Odası
Eskişehir Şubesi Bülteni

Yıl: 19 Sayı: 109
Eylül - Ekim 2011

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Eskişehir Şubesi Adına
Sahibi: R. Erhan KUTLU

Yönetim Kurulu
R. Erhan KUTLU (Başkan)
Tayyar ÇAYDERE (Başkan Vekili)
Nergis UYGUN BAŞ (Sekreter)
Mustafa Haydar TİFTİKÇİ (Sayman)
Ahmet GÖRGÜLÜ (Üye)
Fezvi OLGUN (Üye)
Ferhat GÜL (Üye)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Nergis UYGUN BAŞ

Yayına Hazırlayanlar
M. Haydar TİFTİKÇİ
Suat BALCI
Sebahattin KOLATA
K. Levent GÜLER
M. Elçin YONTUNÇ
Emrah YİĞİT

Yönetim Yeri
TMMOB Eskişehir Şubesi
Hoşnudiye Mh. K. Mahmut Pehlivan Cd.
Altın Sk. No: 1 Kat: 3 ESKİŞEHİR
Tel: 0.222.230 93 60 Faks: 0.222.231 38 54
E-posta: eskisehir@mno.org.tr
http://eskisehir.mno.org.tr

Tasarım ve Baskı
Lale Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.
Matbaacılar Sitesi, İşmen Sk. No: 18 ESKİŞEHİR
Tel: 0.222.217 89 54 Faks: 0.222.217 89 56

Bülten, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi üyelerine ve Osmangazi Üniv. Müh. Mim. Fak. Mak. ve End. Müh. son sınıf öğrencilerine bedelsiz olarak gönderilir. Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eskişehir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayınlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir. Bülten gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar yazarlarına geri verilmez.

SUNUŞ

Merhaba,

109. sayımızla karşınızdayız. Oldukça yoğun bir eğitim – seminer programıyla başladığımız Eylül ayının ardından 8 Ekim’de mühendislerin haklı talepleri için yine alanlara indik. Hep birlikte mühendislerin ülke gündemine dair sözlerini söyledik, insanca yaşam ve gerçekten demokratik Türkiye talep ettik.

Yıllardır Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Endüstri ve Makina Mühendisliği Bölümlerinde gerçekleştirdiğimiz “Bölüme Hoşgeldin Buluşmaları” na bir yenisini daha ekledik. Bölüme yeni adım atmış öğrencilerimize Endüstri ve Makina Mühendisliği mesleklerini ve Odamızı tanıttık.

IV. Dostluk Futbol Turnuvası ile mühendisler arasında birlik, beraberlik ve dayanışma ruhunu yaşatmaya çalıştık. Oldukça heyecanlı bir mücadeleye sahne olan final maçı görülmeye değerdi.

Türkiye çapında gerçekleştirdiğimiz Geleceğin Teknolojileri ve Endüstriyel Otomasyon Sempozyum ve Sergi’lerinin detaylarını ve sonuç bildirelerini sizlerle paylaştık.

Ekim ayının sonuna doğru Van’dan gelen acı haberle sarsıldık. 7,2 ‘lik Van Depremi geride yüzlerce ölü ve binlerce yaralı bıraktı. Asıl acı olanı ise deprem sonrası yaşananlardı. Hükümet ve bağlı kurumların deprem sonrası yaptığı tutarsız açıklamalar, yardım dağıtımında yaşanan rezalet, insanların çadır eksikliğinden dolayı hasarlı binalarda oturmaya zorlanması ve günler sonra gelen artçı sarsıntı ile yıkılan Bayram Oteli... Aslında sözün bittiği yer artçı sarsıntıda yerle bir olan, “Hasarlı değildir” raporu verilen ve bakanların poz verdiği Bayram Oteli enkazıydı. Derken sözün burada bitmediğini gördük. 400.000’i aşkın insanın göç etmesi ile boşalan Van’da çadır alamadığı için ölen çocukları, sadece “Vali istifa” dedikleri için düşman askeri gibi şiddet uygulanan Van’lı depremzedeleri gördük. “Toplumcu mühendis halkın yanındadır” diyerek TMMOB’dan Van’a uzanan kardeşlik eline bir katkı da Eskişehir MMÖ olarak biz sunduk. Yüzlerce üyemizden gelen yardımları Van’a ulaştırdık.

Ekim ayının son günlerinde kentimiz ve bölgemiz açısından çok önemli bir buluşma olan “MMO Eskişehir Şubesi- Dekanlar ve Bölüm Başkanları” toplantısını gerçekleştirdik.

Tüm bunların detaylarının bültende olduğunu hatırlatır, şimdiden yeni yılınızı kutlarız.

Afyonkarahisar İl Temsilciliği:

Hattat Karahisar Mh. Atatürk Cd. Kervansaray Sit. B-Blok No: 31 Afyonkarahisar
Tel: 0.272.215 20 02

Bilecik İl Temsilciliği:

Gazipaşa Mh. Tefvîkbey Cd. No: 36 D: 2 Bilecik
Tel: 0.228.212 68 18

Kütahya İl Temsilciliği:

Alipaşa Mh. Uygun Sk. Gözde Apt. Kat: 1 D: 1 Kütahya
Tel & Faks: 0.274.224 09 38

Tavşanlı İlçe Temsilciliği:

Yeni Mh. Akseven Sk. Özyuvam Psj. No: 3 Tavşanlı / Kütahya
Tel: 0.274.600 00 51 Faks: 0.274.600 00 41

GELECEĞİN TEKNOLOJİLERİ SEMPOZYUMU ve SERGİSİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Geleceğin Teknolojileri Sempozyumu ve Sergisi, 20-21 Ekim 2011 tarihlerinde TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına İstanbul Şubesi tarafından İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi salonlarında gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte, davetli konuşmacıların sunuşları ile birlikte 11 oturum ve 1 panel düzenlendi ve 43 bildiri sunuldu.

Geleceğin Teknolojileri Sempozyumu ve Sergisi Sonuç Bildirgesi

17 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen sempozyumda “Geleceğin Teknolojilerinde Mühendisin Yeri ve Önemi” konulu panel ile kapanış oturumu yapılmıştır. Sempozyumu 350’yi aşkın akademisyen, mühendis, teknik eleman, sektör temsilcileri ve üniversite öğrencileri izlemiştir.

Sempozyum boyunca panel ve oturumlarda sunulan bildiriler, yapılan tartışma ve öneriler sonucu ortaya çıkan aşağıdaki görüş ve öneriler kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Sanayi devrimiyle birlikte bilim ve teknolojinin gelişmesi aynı sürecin ayrılmaz parçaları olmuştur. Bilim ve teknolojideki büyük ivme insanlığın sorunlarının çözümünde, refah ve kalkınmanın artmasında önemli rol oynamıştır.

Bilim ve teknoloji, toplumları geleceğe doğru devindiren temel güçler olmakla birlikte kendi başına bağımsız bir gerçekliğe ve gelişme çizgisine sahip olmadıklarını ve toplumsal yapı ve ilişkilerle iç içe olduklarını belirtmek gerekir.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin bugün ulaştıkları küresel boyut, az gelişmiş ülkeler üzerinde özellikle sanayinin boyutlarını da sınırlayan bir düzeye ulaşmıştır. Planlama, kalkınma ve istihdamın refahı sağlayan temel değerler olması gerekirken, uygulanan neoliberal politikalarla artık temel değerler olmaktan çıkmıştır.

Günümüzde bilim ve teknoloji, insanlığın daha iyi bir bugün ve daha iyi bir gelecek için değil, daha fazla kâr için kıyasıya bir rekabet içinde gelişmektedir. Emperyalist devletler ve çokuluslu şirketleri arasında keskinleşen rekabet, bilim ve teknoloji alanına da hızla

yansımaktadır. Bu rekabet teknoloji, ticaret, finans ve iletişim ağlarını ele geçirmek için kıyasıya bir yarışa kö-rüklemektedir. Bugün bilgi ve teknoloji bir hegemonya aracı olmuştur. Kısaca, bilim endüstrileştirilmiş, bilgi ve teknoloji üretimi tekelleştirilmiş durumdadır.

Teknolojinin imalat süreci üzerindeki rolünü yeni imalat teknolojilerinin kullanımı ve imalatta gelişmiş yönetim teknolojilerinin uygulanması açısından irdelemek mümkündür.

Üretim teknolojileri, imalatın örgütlenmesini ve yönetimini de büyük ölçüde etkilemiştir. Böylece üretim teknolojileri ile yönetim teknolojileri bütünleşmiş ve başarıyı yakalamada birlikte uygulanır olmuştur. Bunlardan biri olan bilgisayarla bütünleşik üretim (CIM), imalat donanım ve yazılımını, ürün, imalat süreci ve imalat bilgi sistemlerini bir etkileşimli (entegre ve iç içe) bilgi ağına dönüştürerek, bir ürünün imalatı için gerekli prosesleri en aza indirmeyi amaçlamaktadır. Bu ise zamanı doğru planlamayı ve düşük maliyeti getirmektedir.

Geleceğin teknolojilerinde nano teknoloji ve kompozit malzemelerin çok önemli bir rolü bulunmaktadır. Türkiye’de nano teknoloji TÜBİTAK çalışmalarında makine ve malzeme teknolojilerinde yer almaktadır. Hedeflerde, otomotiv, malzeme, kimya, makine, tekstil ve savunma araçlarında, sektörel bazda ürün gruplarında tartışılmaktadır.

Türkiye’deki çalışmanın sürdürülebilmesi için bir “Stratejik Plan” ve bunun bir eylem planı ile bütünleştirilmesi zorunludur. Ayrıca çalışmaların koordinasyonu ve bağımsız bir kurum tarafından yönlendirilmesi de önem taşımaktadır.

Teknolojinin ürün üzerinde, ürün geliştirme ve imalat sürecinde, doğrudan çok önemli rolü bulunmaktadır. Genel olarak imalat sanayi ele alındığında yaratılan katma değeri belirleyen etkenlerden biri de faaliyet gösterilen sektörün hangi teknoloji düzeyine dâhil olduğudur. Odamızın Makina İmalat Sektör Araştırması ve diğer araştırmalarda görüldüğü üzere, ülkemizdeki üretimin bugünkü ağırlığı yüksek katma değerli özgün üretimden çok konvansiyonel ürünlere dayanmaktadır.

Emperyalizme bağımlı olan ülkemizde, bilim ve

teknolojinin toplumsal fayda gözetem bir anlayışla ele alınmadığı açıktır. Bilimin eğitim süreçlerinden başlayarak, üretime ve toplumsal ihtiyaçlara yönelik olması nedeniyle sanayileşmedeki rolü güçsüzdür.

Her aşamada projelendirme, mühendislik ve Ar-Ge çalışmalarının öngörülmesi ve gerçekleştirilmesi, özellikle imalat sektörünün önemli özelliklerinden biridir. Bu noktada, günümüz şartlarında teknoloji pazarı olmamak ve “teknolojiyi yalnızca kullanan değil teknoloji üreten bir toplum olma” hedefine ulaşabilmek, dışa bağımlılığın kırılması gerekliliği eşliğinde tüm sanayi sektörlerinde var olmayı ve mühendislik tasarımının olanaklı kıldığı görmemiz gerekmektedir.

Küresel rekabete sağlıklı bir şekilde girebilmek, bu alanda başarı kazanmak için Ar-Ge çalışmaları ve inovasyon büyük önem taşımakta ve en büyük aşamaların başında mühendislik tasarımı gelmektedir. Keza marka olmanın yolu da tasarımdan geçmektedir.

Ülke kalkınmasına katkıda bulunan teknoloji üretimine yapılan yatırımlar yok denecek kadar azdır ve yoğun emek sömürüsü söz konusudur. Sadece 87 işletmeye Ar-Ge Merkezi Belgesi verilen ülkemizde 1 milyon 300 bin işletmenin % 98,8’i küçük ve orta boy işletmelerden oluşmaktadır. Katma değeri yüksek ürün üretme alt yapısı ve uluslararası rekabet etme gücümüz, dışa bağımlı politikalarla zayıflatılmıştır. Ar-Ge faaliyetlerine ulusal gelirden sadece % 0,89 oranında pay ayrılmaktadır. Mühendis istihdamı yetersizdir.

Geleceğin Teknolojilerinin ülkemizde yeteri kadar algılanmaması ve bu konuda çalışanların sayılarının az olmasında en büyük engel devlet-sanayi ve üniversite üçgenine farklı gözle bakılmasıdır. Üniversite yayın sayısı ve devlet de teşvik gözüyle bakmayı sürdürdüğü sürece bu konuda ilerleme çok az olacaktır.

Bunun için üniversite akademik personelinin sanayi kuruluşları ile birlikte çalışmadaki bürokratik engellerin özellikle ekonomik fayda temininde mutlaka kaldırılması gerekir. Devletin de her iki tarafa vereceği destekleri bir ulufe değil ülkemizin geleceğinin şekillendirilmesi açısından bakması gerekir.

Üniversitelerimizde akademik yükseltmelerde ulusal yayınların ve ulusal sempozyum bildiri puanlarının yükseltilmesi teknolojik gelişmenin önemli bir unsuru olacaktır.

ÖNERİLER

* Türkiye’de ülke, kamu ve halk yararını gözetem, emek eksenli, bütünlüklü ve gerçekçi bilim ve teknoloji politikaları hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

* Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin iç ve dış dinamikleri kavranmalı, teknoloji ile ilişkileri pozitif yönde sorgulanmalı, bilim ve teknolojinin bugünkü düzeyinin ideolojik çarpıtmalar için taşıdığı olanakların farkına varılmasını sağlayacak araçlar ve ortamlar oluşturulmalıdır.

* İnsanları yaptıkları işe ve doğaya yabancılaştırmayan, bireyin tüm yeteneklerinin ve yaratıcılığının önündeki teknik engelleri kaldıran, yenilenebilir kaynaklara yaslanarak doğayı tahrip etmeyen, uzmanların değil üretkenlerin ve tüm toplumun denetlediği bir teknolojinin gerçekleşmesi için mücadele edilmelidir. Eylem planları ve politikalar bu hedefle ilişkilendirilerek kurgulanmalıdır.

* Teknolojinin getirdiği verimlilik, işgücü kazancı ve yenilikler, insanlığın çalışma saatlerinin azaltılması, sosyal yaşamın geliştirilmesi ve yeni istihdam alanları açılması için değerlendirilmelidir.

* İnsanlık tarihinin on binlerce yıllık ortak ürünü olan bilginin tekellerin malı haline getirilmesine ve metalaştırılmasına karşı çıkılmalıdır. Bilgi üzerindeki mülkiyetin temel dayanağı olan bütün ticari patent ve lisans hakları iptal edilmeli ve bilginin tüm insanlığın ortak ürünü olduğu unutulmamalıdır.

* İnsan ve toplum için olan bilim ve teknolojinin kapitalist çıkarlar için kullanımı engellenmelidir. Sermayenin, bilginin üretilmesi ve dağıtımı üzerindeki denetimi kaldırılmalıdır.

* Kapitalist anlayışın dayattığı “özel üniversite” modelinin tersine toplumcu bir üniversite modeli esas alınmalı, üniversitelerin temel görevlerinden biri olan, en üst düzeyde eğitim yapmak, uzmanlaşmış, bilimsel araştırma yapabilecek, bilimsel ve özgür düşünebilme yeteneğine sahip insanlar yetiştirmek prensibinin yanı sıra dönüştüreceği topluma ve doğaya yabancılaşmamış, bağımsız düşünebilme ve düşüncelerini ifade edebilme özgürlüğüne sahip insanlar yetiştirilmelidir.

* “Bilgi toplumu”, “bilişim toplumu” vb. ideolojik stratejilere karşı toplumsal gereksinimleri, çevrenin korunmasını, insanlığın eşit, özgür ve refah içinde gelişimini esas alan bilim ve teknoloji politikaları savunulmalı, insanlığa ve doğaya zararlı teknolojilere karşı çıkılmalıdır.

* Bilim ve teknolojinin cinsel, ırksal, ulusal, bölgesel ve sınıfsal, her türlü egemenlik ilişkisini sür-

dürmek ve güçlendirmek için kullanılmasına karşı çıkılmalıdır.

* Bilgi iletişim ağları ve internet üzerindeki çokuluslu şirketlerin denetimi kaldırılmalı, yeni teknolojilere dair kamuoyunun aydınlatılması için çalışmalar yürütülmelidir.

* Türkiye'deki bilim ve teknoloji politikalarını uluslararası emperyalist örgütlerin ve yerli sermaye güçlerinin belirlemesine karşı çıkılmalıdır.

* "Yüksek teknoloji ürün grupları"nın sanayi katma değerini yükselteceği gerçeğinden hareketle, sanayi sektörü yüksek katma değer yaratan ve istihdam odaklı bir yapıya yönlendirilmeli ve bu amaçla yüksek teknoloji ürünler için uzun vadeli kamu desteği devreye sokulmalıdır.

* Ülkemizin geleceği tüm alanlarda bilim, teknoloji, Ar-Ge, inovasyon, mühendislik, yerli üretim, yerli kaynaklara dayalı, tam istihdam ile toplumsal refahı amaçlayan ülke halkından yana politika ve uygulamalara dayandırılmalıdır.

* Geleceğin teknolojilerinin temellerinden biri de sanayi kuruluşlarının Ar-Ge yatırımlarına verilen önemdir. Devlet teşvik ve yasalarıyla bu alanda destek vermelidir.

* Sanayinin planlanmasında katma değeri artıran yüksek teknoloji sanayi sektörleri yatırımları desteklenmelidir.

* İstihdamı artıran sektörler teknoloji ile bütünleşecek şekilde öncelikle ele alınmalı. Ar-Ge ve inovasyon için ulusal bilim ve teknoloji politikaları saptanmalıdır.

* Sanayideki fason yapı ortadan kaldırılmalı, taşeronlaşma yan sanayinin desteklenmesi ile asgariye indirilmelidir.

* Ulusal inovasyon merkezli Ar-Ge destekli kamu-üniversite-sanayi işbirliği ile öncelikli sektörlerde planlama yapılmalıdır.

* Geleceğin teknolojik çalışmalarının sürdürülebilmesi için bir "stratejik plan" hazırlanmalı ve bir eylem planına dönüştürülmeli, bu çalışmalar bir koordinasyon içerisinde bağımsız bir kurum tarafından yönlendirilmelidir.

* Sanayi sektörlerinde projelendirme, mühendislik ve Ar-Ge tasarımlarının gerçekleşmesi için mühendis istihdamı önemsenmeli ve özendirilmelidir.

■ TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

ENDÜSTRİYEL OTOMASYON SEMPOZYUMU VE SERGİSİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Endüstriyel Otomasyon Sempozyumu ve Sergisi, 21-22 Ekim 2011 tarihlerinde TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına İstanbul Şubesi tarafından İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi salonlarında gerçekleştirilmiştir.

18 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen sempozyum boyunca açılış oturumu dışında 6 oturumda 22 bildiri sunulmuş ve "Türkiye'de Kontrol ve Otomasyon Eğitimi" konulu panel ile kapanış oturumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyum boyunca, toplam 325 kişiyi aşkın akademisyen, mühendis, teknik eleman, sektörün ilgili temsilcileri ile üniversite öğrencisi izlemiştir.

Sempozyumda yapılan panel ve oturumlarda sunulan bildiriler, yapılan tartışma ve öneriler sonucu ortaya çıkan aşağıdaki görüş ve öneriler kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bir işin insan ile makine arasında paylaşılması olarak tanımlanabilen ve yaşamın her alanına giren otomasyon ve onun endüstrileşmiş biçimi olan endüstriyel otomasyon, bu ilişkiyi fabrikalara, atölyelere, binalara, tesislere dek sokmakta makine, elektrik ve elektronik birleşimi olan bu makine ve cihazların tasarım, üretim, bakım ve onarım süreçleri çoklu mühendislik disiplinlerini kapsamaktadır.

Tüm dinamiklerin üretimi otomatikleştirme eğilimine girdiği bir iktisadi sistem ve dönemde yaşıyoruz. Günümüz, fabrikasyon süreçleri, otomasyon olanaklarının daha geniş uygulanmasına, otomatik işlem görücülerinin (sanayi robotları, çeşitli tipte yükleme ve boşaltma sistemleri, transfer tezgâhları ve otomatik kontrol sistemleri...) kullanımı, üretimde birinci sıraya oturmakta, insan gücü ise bu sistemlerin kontrolüne yöneltilmektedir.

Üretimin otomatikleştirilmesi, makineleştirilmesi süreçlerinin kusursuz yönetimi bütünüyle mühendislik bilgi ve deneyiminin bu alana sevgiyle ilişkilidir.

Yirminci yüzyılın özellikle ikinci yarısında sanayileşmenin büyük bir ivmeyle hızlanmasını sağlayan teknolojik gelişmelerin başında, imalat yöntemlerinin otomatikleşmesi ve buna bağlı olarak gelişen robot teknolojileri olmuştur.

Otomasyonun, elektrik, elektronik ve bilişim teknolojilerinin olağanüstü bir hızla gelişmesine bağlı olarak kârlılığı belirleyen temel bir etmen olmasının, üretimdeki emek gücü payının düzenli olarak düşmesini beraberinde getirdiğini de belirtmek gerekir. Zira bu gelişmeler, mavi yakalıdan beyaz yakalıya dek insanların ve tecrübelerinin değersizleştiği kaygısına yol açmakta ve işsizleşme olgusuyla örtüşmektedir. Konu tarihsel olarak, bilimsel teknik gelişmelerin, emek gücü ve insanlığın toplumsal refahı doğrultusunda nasıl kullanılacağı sorusunda düşümlenmektedir.

Günümüzde sanayileşme ile büyüme, kalkınma, gelir dağılımı, istihdam ve refah, aynı şekilde verimlilik ile istihdam arasındaki bağlar tamamen kopmuş durumdadır. Sanayide son 12 yılda emek verimliliği artışı % 70 gibi hayli yüksek bir oranda gerçekleşmiş ancak reel ücretler % 12,5 oranında gerilemiştir. Yaratılan katma değer, kâr, faiz ve ücret dağılımında ücretlilerin payı azalmakta, kârlar ve faiz ödemelerinin payı ise artmaktadır.

Keynesçi sosyal devlet anlayışına uygun birikim modelinden, az ve orta gelişmiş ülkelerdeki ithal ikameci rejimlerden ve kitlesel üretim-kitlesel tüketim temelinde yürüyen Fordist üretim ve istihdam rejiminin

den vazgeçilerek bilgi üretimini, yüksek teknolojiye dayalı sanayi üretimini ve finansal organizasyonları merkezde tutan, kirli, hantal ve katma değeri düşük sanayi üretimini az ve orta gelişmişlikteki ülkelere kaydıran, esnek üretim ve esnek istihdamı esas alan, böylece emeğin örgütlenme koşullarını güçleştiren, üretim süreçlerini parçalayarak bir üretimin çeşitli bölümlerinin değişik ülkelerde yapılmasını sağlayan yeni bir birikim ve sömürü modeline geçilmiştir.

Bu üretim ve istihdam biçimlerinin günümüz Türkiye'sindeki yansımaları, ulusal mal ve hizmet piyasalarının serbestleştirilmesi, uluslararası sermaye hareketlerinin önündeki kısıtların tamamen kaldırılarak tek tek ülkelerin uluslararası finans ağı ve organizasyonlarına eklenmiştir. Bu hedeflerle uyumlu olarak uygulanan özelleştirme politikaları ile ulusal üretim yeteneğimiz aşındırılmış, emek ve üretim piyasalarında tam anlamıyla bir kuralsızlaştırma yani serbest piyasa işleyişi egemen kılınmıştır. Amaç kârın azamileştirilmesi, ücretlerin düşürülmesi, işgücü istihdamının azaltılması ve buna koşut olarak mühendisin işlev ve iradesinin minimize edilmesidir. Böylece az gelişmiş ve

gelişmekte olan ülkelerin küresel ölçekli sermayenin 'tek hukuk' sistemine dâhil edilmesinde de önemli mesafeler kat edilmiştir.

Üretim süreçlerinde mutlaka gerekli olan planlama, toplumsal istihdamı parçalayan, insan emeğini değersizleştirerek çalışma yaşamının dışına atan bir üretim, mekanizasyon, otomasyon ve sanayileşme tarzını önleyici tedbirler ve kamusal merkezi bir planlama ve denetim gerekmektedir. Kısaca, emeği, mühendisliği, bilimi, tekniği, otomasyonu, sanayileşmeyi, bütün insanlık için toplumsal refahı egemen kılmaya yönelik olarak üretmek ve insanca kullanmak gerekmektedir.

tmmob
makina mühendisleri odası

ENDÜSTRİYEL OTOMASYON SEMPOZYUMU ve SERGİSİ

21-22 Ekim 2011

**İstanbul Teknik Üniversitesi
Süleyman Demirel
Kültür Merkezi**

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Kılıp Mustafa Çelebi Mah. İskok Sok. No: 9 34432 Beşiktaş / İstanbul
Tel.: (0212) 444 8 666 - 252 95 00/01 D: 119-160 Fax: (0212) 249 86 74
e-posta: endustriyel@tmmob.org.tr
www.tmmob.org.tr/efkuller/endustriyelotomasyon
www.endustriyelotomasyon.org

Emeğin üretkenliğinin artması hem kalkınmanın kendisidir hem de kalkınmanın hızını belirlemektedir. Ancak karşı karşıya olduğumuz temel sorunlardan birisi, emek, bilim, teknoloji, mühendislik ve otomasyonun endüstride ve bütün toplumsal yaşamda nasıl kullanılacağına dair ilişkinin tarif edilmesidir. Bu tarif kapitalizmin azami kâr hırsı uğruna her krizde yıkıma uğratılan üretici güçler ve insan potansiyelini gözden çıkarma yönelimine karşı durabilmeli, otomasyonla emek arasında düzenleyici bir ilişki kurmalıdır. Unutmamalıyız ki, emeğin varoluşu insanın varoluşudur. Bu varoluş biçimi korunmalı, insanca kılınmalı ve üstelik geliştirilerek geleceğe aktarılmalıdır.

Endüstride kolay ve güvenilir üretim yönetimi, temelde sürecin doğru işletilmesi ve her adımında kontrol edilmesiyle mümkündür. Endüstriyel otomasyonun uygulanması, her sektöre göre değişmekle birlikte, bir ölçek (kapasite) sorunudur. Ekonomik ölçek seçilmeden otomasyon mümkün değildir. Burada “malîyet-kalite” optimizasyonu söz konusu olmaktadır. Ürün veya ürün gurupları belirli bir miktarda üretilmeden bu optimizasyon sağlanamaz. Ölçek düşük olsa bile, yüksek katma değerli makine ve ekipmanların üretimi için Ar-Ge ve inovasyon yeteneğinin mutlaka geliştirilmesi gerekmektedir.

ÖNERİLER

1- Mekanizasyon, otomasyon ve sanayileşmeyi üretim süreçlerinde planlama ve istihdamı parçalamak için kullanan, emeği değersizleştirerek çalışma yaşamının dışına atan üretim tarzlarına karşı çıkılarak, toplumsal faydayı amaç edinen, emek eksenli kamusal merkezi planlama yapılmalıdır.

2- Yerel kaynakları harekete geçirmek, AR-GE'ye önem vermek, yüksek nitelikli işgücü kullanmak, özgün tasarım ve marka yaratarak uluslararası pazarlarda yerini alacak bir yapıya kavuşabilmek için sanayi yatırımlarının teşviklerine yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

3- AR-GE ve inovasyon altyapısını geliştirmeye yönelik yatırımların gerek kamu ve gerekse özel sektörde artırılması için çalışmalar yapılmalıdır.

4- Ürün ve hizmet üretiminde kalitenin artırılmasına yönelik teknik insan gücünün sürekli eğitimi

ve belgelendirilmesinin güncel teknolojinin uygulanması ve gelişimi için vazgeçilmez olduğu bilinci ile sektörde mühendis istihdamı Makina Mühendisleri Odası tarafından (MIEM kapsamında) belgelendirilmesi sağlanmalıdır.

5- Yerli üreticileri ve tüketiciyi olumsuz yönde etkileyen, ulusal ve uluslararası standartlara uygun olmayan kalitesiz ve satış sonrası teknik hizmet desteği bulunmayan ürünlerin yarattığı haksız rekabet ortamı Sanayi, Kamu ve Meslek Odaları işbirliği ile disipline edilmelidir.

6- Sanayide yeni ve gelişmeye yönelik yatırımların artırılması hedefinin gerçekleştirilmesi sürecinde ve kalitenin artırılması için yatırımlarda otomasyon altyapısını oluşturan malzeme ve ekipman üretimi ve girişini sağlayacak çalışmalar öncelikli olarak ele alınmalıdır.

7- Sanayi sektörlerinde bulunan bilgi ve deneyimin uygulamaya ve katma değere dönüştürülmesi için sistem tasarımında ulaşılan seviyenin geliştirilerek yaygın kullanımı sağlanmalıdır.

8- Doğal olarak, üniversite eğitim programları içerisinde uygulamaya yönelik yer verilemeyen bütün konularda ve endüstriyel otomasyon alanında temel mühendislik eğitimi sonrasında mühendislerin yetiştirilmesine olanak sağlayacak yüksek lisans programları açılmalıdır.

9- Meslek Yüksek Okullarında Endüstriyel Otomasyon sanayisinin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde eğitim-öğretim programları hazırlanmalıdır.

10- Mühendislik bölümlerinde okutulan temel konuların işlendiği Endüstriyel Otomasyona yönelik seçmeli dersler konulmalı ve laboratuvarlarda uygulamalı olarak verilmelidir.

11- Ülkemizde ara elaman yetiştiren ve sanayinin ihtiyaç duyduğu teknisyenlerin yetiştirildiği Meslek Liselerinde Endüstriyel Otomasyon alanını ilgilendiren bölümler açılmalıdır.

ESOGÜ ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ'NDE "BÖLÜME HOŞGELDİN BULUŞMASI" GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (ESOGÜ) Mühendislik Mimarlık Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü 1. Sınıf öğrencilerine yönelik "Bölüme Hoşgeldin Buluşması" 06 Ekim 2011 tarihinde ESOĞÜ Mühendislik – Mimarlık Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nde gerçekleştirildi.

Şube Sekreteri Nergis UYGUN BAŞ, Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Atıla TOMSUK ve Şube Müdürü K. Levent GÜLER'in katıldığı etkinliğe, ESOĞÜ Mühendislik - Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Müjgan SAĞIR, Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Emin KAHYA ve Öğretim Üyeleri katıldı.

Endüstri Mühendisliği Bölümünde gerçekleştirilen toplantıda MMO

Eskişehir Şube Sekreteri Nergis UYGUN BAŞ bir konuşma yaptı.

Şube Sekreteri Nergis UYGUN BAŞ'ın konuşma metni:

"Eskişehir Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Hepinizi ülkemizin böyle değerli bir üniversitesini kazanarak mühendislik eğitimine başladığınız için kutluyor ve bölümünüze hoşgeldiniz diyorum.

Değerli arkadaşlar bizim bu toplantıyı yapmamızın amacı siz değerli genç meslektaşlarımıza odamızı tanıtmak ve eğitim sürecinde yanınızda olduğumuzu göstermektir.

Sizler en zoru başararak yani üniversite sınavını kazanarak buraya geldiniz. Buradan da başarılı olarak aramıza katılacağınıza inanıyorum. Değerli arkadaşlar MMO, TMMOB'ye bağlı 23 Odadan biri olup Anayasanın 135. nci maddesine göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek odasıdır. MMO'na bağlı 18 şubeden birisi de Eskişehir Şubesi'dir. Dünyayı, ülkeyi ve yaşamı tanıyan anlayan ve ona göre politikalar üreterek yaşama geçiren bir çalışma anlayışında olan Odamız üyelerinin yanı sıra siz değerli öğrencilere de özel bir önem vermektedir. Mühendislik konuları okulunuzda değerli öğretim görevlileri tarafından verilecektir. Biz bunları pekiştirmek, bilgi yeteneğinizi geliştirmek için her zaman yanınızda olacağız.

Biz yaşamın her alanında olan bir meslek grubuyuz: Planlamada, projede, üretimde, denetimde ve yönetimde. Bu nedenle siz değerli meslektaşlarımızın katılımı ve desteği ne kadar çok olursa sorunlarımızı ve

